Data fra Sundhedsprofil 2025 - kronisk sygdom

Sagsnr. i ESDH:26/14468

Beslutningskompetence: Social-, Sundheds- og Seniorudvalget

Resumé

Social-, Sundheds- og Seniorudvalget orienteres om data vedrørende kronisk sygdom blandt borgere i Glostrup Kommune fra sundhedsprofilundersøgelsen 2025 (Sundhedsprofil 2025 for Region Hovedstaden og kommuner - Kronisk sygdom)

Social-, Sundheds- og Seniorudvalget orienteres om vigtigheden af den fortsatte udmøntning af Glostrup Kommunes Sundhedspolitik 2024-2032 i forhold til undersøgelsens resultater.

Sagen foreslås efterfølgende sendt til orientering i Børne- og Skoleudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget samt Vækst- og Byudviklingsudvalget.

Sagsfremstilling

Sundhedsprofilerne udgives hvert 4. år for Region Hovedstaden og kommuner. Der udgives en rapport for sundhedsadfærd og risikofaktorer, og en delrapport om kronisk sygdom. I foråret 2026 blev udvalget præsenteret for data om sundhedsadfærd og risikofaktorer. Nu er anden delrapport, som har fokus på kronisk sygdom, udkommet.

Rapporten omhandler 20 udvalgte kroniske sygdomme blandt borgere over 16 år. Data i rapporten baserer sig på oplysninger i nationale registre samt fra spørgeskemaundersøgelsen *'Hvordan har du det?'*. Sammenlignet med den forrige rapport fra 2021 er bipolar lidelse og skizofreni udgået, mens ADHD og autisme er tilføjet.

For langt de fleste sygdomme viser tallene, at der fortsat er stor social ulighed i sundhed. Det viser sig både i de enkelte kommuner og på sundhedsrådsniveau, hvor borgere uden tilknytning til arbejdsmarkedet og/eller med kort uddannelse oftere har en eller flere kroniske sygdomme. Kommunerne med færrest sociale ressourcer blandt borgerne (kommunesocialgruppe 4) har højere forekomst af de fleste sygdomme. Glostrup Kommune hører til i denne gruppe, og der er flest fra kommunesocialgruppe 3 og 4 i Sundhedsråd Amager og Vestegnen.

Der ses også forskelle som følge af alder, hvor de fleste sygdomme forekommer oftere hos den ældre befolkning, dog forekommer fx allergi og angst oftere hos yngre.

Forebyggelse og sundhedsfremme er centrale elementer i kommunens arbejde og i samarbejdet med regionen i de nye sundhedsråd. Indsatser på området er først og fremmest til gavn for borgerne i sig selv, men kan samtidig bidrage til at forebygge de menneskelige og økonomiske konsekvenser af fysisk og psykisk sygdom, herunder udgifter til behandling, nedsat erhvervsevne, behov for støtte og hjælp samt plejebolig eller andre botilbud.

Forekomst og udvikling i Glostrup Kommune

For 10 af de 20 opgjorte sygdomme gælder det, at en højere andel af borgerne i Glostrup Kommune lider disse sygdomme sammenlignet med gennemsnittet i Region Hovedstaden. Det gælder type 2-diabetes, apopleksi, demens, inflammatorisk ledsygdom, rygsygdom, kroniske smerter, migræne eller hyppig hovedpine samt depression. Multisygdom forstået som forekomsten af to eller flere samtidige kroniske sygdomme hos den enkelte borger ligger også statistisk signifikant højere end regionsgennemsnittet.

Andelen af borgere med hjertesygdom, knogleskørhed, slidgigt, kræft, KOL (kronisk obstruktiv lungesygdom), astma, allergi, angst samt ADHD ligger på niveau med regionsgennemsnittet. Der er ikke lokale tal for autisme pga. for små tal - 0,6 % i regionsgennemsnit.

Der er sket en positiv udvikling i Glostrup Kommune, idet en mindre andel nu har hjertesygdom, KOL, knogleskørhed, kræft og astma end i 2017 og/eller 2021.

Udviklingen er derimod negativ for følgende sygdomme: Rygsygdom, allergi, kroniske smerter, angst og ADHD. Det skal især bemærkes, at 39 % af borgerne i Glostrup Kommune svarende til 8.000 borgere, lider af kroniske smerter og at andelen med rygsygdom er steget fra 14 % i 2021 til 18 % i 2025 svarende til 3.600 borgere. For de 35- til 64-årige er andelen hele 24 % mod 16 % i regionen. Forekomsten af ADHD er fordoblet siden 2021 og udgør 2,7 %. Tal for regionen viser, at den højeste forekomst af ADHD er blandt de langtidssyge (10,6) % og de unge (ca. 7 %)

For yderligere data og overblik se bilag 1 og 2.

Handlemuligheder

Data fra Sundhedsprofilen 2025 om kronisk sygdom giver mulighed for at prioritere og forstærke både strukturelle og individrettede indsatser ud fra den seneste udvikling af sygdomsforekomsten i Glostrup Kommune.

Data fra Sundhedsprofilen vil blive inddraget i den politiske status på Sundheds- og forebyggelsespolitikken, som behandles hvert år i juni. Data bidrager til at give viden om sundhedsudfordringer og understøtter prioriteringen af indsatser og ressourcer. Den politiske status danner samtidig grundlag for beslutninger om nye signaturprojekter og øvrige indsatser på sundhedsområdet.

Data fra Sundhedsprofilen understreger betydningen af, at sundhed skal tænkes ind på tværs af kommunens områder, da mange af disse tiltag kun kan lykkes i samarbejde med fx byplanlægning, kultur- og fritidsområdet, børne- skoleområdet samt beskæftigelsesområdet.

Med forebyggelse af sygdom og tidlig indsats for øje er der en række områder, hvor Glostrup Kommune kan understøtte Sundhedspolitikkens pejlemærker og styrke borgernes sundhed og trivsel.

I relation til politikkens pejlemærke 1: *Et sundt liv med mental sundhed uden sygdom* viser data, at der fortsat er behov for at styrke den mentale sundhed og forebygge blandt andet angst, depression og kroniske smerter. Den brede implementering af signaturprojektet ABC for mental sundhed samt kommunens eksisterende mestringstilbud til borgere med angst og depression bidrager til dette arbejde. På baggrund af data kan det overvejes at udvide tilbudsviften med mestringsforløbet *Lær at tackle kroniske smerter*, hvis de nødvendige midler bevilges.

Data peger også på behovet for at styrke mulighederne for fysisk aktivitet i hverdagen, da dette er en beskyttende faktor ift. en lang række sygdomme herunder rygsygdom, Type-2-Diabetes, depression m.m. Dette taler ind i politikkens pejlemærke 2: *Et børne- og ungeliv i trivsel* og pejlemærke 5: *Inkluderende, tilgængelige og trygge rammer,* hvor målsætningerne er, at flere børn og unge skal bevæge sig og at der skal skabes bedre rammer for fysisk aktivitet for borgere i alle aldre. Dette kan blandt andet ske ved at udvikle flere attraktive udearealer og aktiviteter til leg, bevægelse og fællesskaber, sikre gode forbindelser for gående og cyklister m.m.

Derudover vil data fra Sundhedsprofilen om kronisk sygdom indgå som vidensgrundlag i arbejdet med signaturprojektet under pejlemærke 3: *Et seniorliv med deltagelse, mestring og livskvalitet*, som blev politisk besluttet i forbindelse med statussagen på politikken i juni. Data skal understøtte, at indsatserne målrettes de områder, hvor behovet og potentialet er størst.

På grund af den markante sociale ulighed i sundhed skal der lægges særlig vægt på sundhedspolitikkens princip A: *Lighed i sundhed*, dvs. at indsatser målrettes, så de i særlig grad når lokalområder og borgere med lav socioøkonomisk status. Dette gælder også rekruttering til deltagelse i den patientrettede forebyggelse for fx lænderygsmerter og Type-2

Diabetes. På nuværende tidspunkt er der etableret en god dialog med Glostrup Boligselskab, hvilket giver gode muligheder for et konkret samarbejde, hvis der afsættes midler til det.

Udvalget kan på denne baggrund tilkendegive særlige opmærksomhedspunkter, som administrationen kan indarbejde ift. næste års drøftelse af Sundheds- og Forebyggelsespolitikken eller fremlægge til nærmere prioritering.

Økonomi

Ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Center for Sundhed og Velfærd indstiller:

1. at Social-, Sundheds- og Seniorudvalget tager sagen til orientering
2. at indholdet i denne sag indgår i arbejdet med kommunens sundheds- og forebyggelsespolitik til prioritering af indsatser på tværs af fagområder
3. at sagen sendes til orientering i følgende udvalg: Børne- og Skoleudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget samt Vækst- og Byudviklingsudvalget.

Beslutning i Social-, Sundheds- og Seniorudvalget den 02-09-2026

1. Til orientering
2. Indstillingen godkendt
3. Indstillingen godkendt.

BILAG:

1 - 3027944	Åben	Bilag 1 - overblik over for data for Glostrup Kommune - Kronisk sygdom	(70558/26)	(H)
2 - 3044455	Åben	Bilag 2 - Udvalgte data fra Glostrup Kommune	(85748/26)	(H)